

Biurow Redakcji „Dziennika Polskiego”, Pisce Marjański...
Przedpłata wynosi we Lwowie rocznie 18 zł. — półrocznie 9 zł. — kwartalnie 4 zł. 50 ct. — miesięcznie 1 zł. 50 ct. — za przysyłkę do domu dopłaca się 20 centów miesięcznie.

DZIENNIK POLSKI

wychodzi codziennie niewycieczając niedziel i świąt o godzinie 8 rano.

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują we Lwowie jedynie i wyłącznie:

Biurow Administracji „Dziennika Polskiego”, Pisce Marjański...
We Wiedniu: pp. Hasenstejn et Vogler, (Otto Mascher...
M. Duker, H. Schalek, A. Oppel, Rudolf Moser i J. Denenberg; w Berlinie, Frankfurtu, Kolonie, Hasenstejn et Vogler i G. L. Danba; w Hamburgu Karly et Liebmann; w Paryżu: O. Adam 38, rue de Valenciennes.

Numer kosztuje 6 centów.
Rękopisów Redakcja nie zwraca
Telefon Redakcji 171.

Niepewność polityczna.

Lwów 6. grudnia.

Tron w białej sali zamku królewskiego w Berlinie był opróżniony. Opodal stanął kanclerz państwa i stał odczytał orędzie cesarskie. Nosił na sobie kanclerski czarny frak ze szkarłatnym kołnierzem z aksamitem, a taki sam mundur nosili na sobie inni ministrowie Schönerbach, Miquel itp. Pisano, którego korespondent to szczęśliwy podaje, przyszedł się, iż nie wie, co ta tu aleta w hierarchii konstytucyjnej oznacza. My także. Przepuszczamy jeno, że ten czarny frak z czerwonym kołnierzem aksamitnym nie jest największą paradą ministerjalną. I istotnie ministrowie nie chcieli paradować. Byli jeno w służbie i dlatego mowa tronowa, odczytana przez księcia Hohlohego, której się przysłuchować nie spełniała pięć tysięcy deputowanych, zrobiła także chłodną i mroźną wrazenie.

Ogólna jej charakterystykę już podaliśmy. Warto jednak przypatrzeć jej się bliżej, aby mieć wyobrażenie o tem, czego się po parlamencie spodziewa rząd związkowy. Do parlamentu wniesie zatem rząd, wedle zapewnienia mowy tronowej, projekt powołanej komisji ustawodawczej, tudzież projekt dotyczący zmian i uzupełnienia organizacji sądownictwa i procedury karnej. Obok tych zadań ściśle prawniczych apeluje rząd do współdziałania parlamentu w sprawach natury ekonomicznej i gospodarczej. Na wyszczególnienie w tej mierze zasługują: projekt do ustawy o utworzeniu izb rekonesciencyjnych, projekt ustawy giełdowej, a w związku z tem projekt ustawy o depozytach kupieckich. Nadto obiecuje rząd wnieść projekt do ustawy o nierzetelnej konkurencji, projekt o podatku cukrowym i wyrobie surrogatów masła. — Program byłby zatem dość obfity i gdyby parlament tego wszystkiego miał dokonać, czego odeń chce mowa tronowa, musiałby bardzo natężyć swoje siły. Ale to, co dotychczas zrobił parlament w sesjach poprzednich, nie uprawnia do zbyt różowych nadziei — zwłaszcza, że warunki, wśród których się zbiera tym razem ciało prawodawcze, są najniepomyślniejsze, nie rokujące bynajmniej pokojowego przebiegu pracy ustawodawczej.

To, co w ostatnich dniach działo się na polu zwalczania socjalnej demokracji w Prusach, wywołała rzeźwicznie ożywione demonstracje ze strony frakcji socjalno-demokratycznej, obejmującej obecnie niejako agendy przełomstwa partyjnego. Projekt do ustawy o izbach rekonesciencyjnych spowoduje bezsprzecznie powtórzenie tych wszystkich — w gruncie rzeczy bezcelnych — rozpraw na temat ochrony rekonescji i jego organizacji, którym od lat politycy z rezygnacją muszą się przystuchiwać. Ustawa o podatku cukrowym powoła w sranki parlamentarne agrarycyków i ich przeciwników i stanie się niezawodnie przyczyną zaszarych między nimi zapasów. Reforma giełdowa i walka przeciw nieuczciwej konkurencji obudzi owe wszystkie ekonomiczne i społeczne przeciwności, drżące w łonie niemieckiej reprezentacji parlamentarnej. Wobec takich stosunków uzasadnionem jest zatem przypuszczenie, że rozpoczęta onegdaj sesja parlamentarna, równie jak jej poprzedniczka, zakończy się niezadowolaniem przeważnej części przekazanych jej zadań. Obawy te pisma niemieckie — i to nie tylko z zasady opozycyjne — wypowiadają całkiem jasno i stanowczo, a czynią to tem otwartiej, o ile opinia publiczna sądzi jest w tej chwili sprawami, nie należącymi wprawdzie ści-

śle do parlamentu, rzucającami jednak charakterystyczne światło na stosunki polityczne, panujące obecnie nad brudną Spreą.

Musimy jeszcze na chwilę wrócić do „Białej sali” zamku królewskiego; podać jeszcze jeden szczegół tłałotowy nieuroczystej uroczystości otwarcia sesji parlamentarnej. Jak byli wystrój jeni ministrowie, tośmy już powyżej powiedzieli. Między ministrami był jednak także — co prawda w ostatnim rządzie rady związkowej — pan von Koeller, pruski minister spraw wewnętrznych. On jeden miał na sobie złotym tkany frak ministerjalny. Ludzie się zdziwili, że on tam jeszcze stał i że się tak ubrał, ale zauważyli zarazem, że miał minę bardzo poważną, a raczej kwaśną, że wyglądał tak jakby jeno posłuszny cesarskiemu rozkazowi brał udział w otwarciu parlamentu, by się raz jeszcze pokazać jako minister. Był to rzeczwiście ostatni jego występ jako ministra, bo w tej chwili już nim nie jest. Tak przynajmniej utrzymują źródła niemieckie, a one powinny to wiedzieć. Chodzi im jeno o to, co się mogło przyczynić do tak nagłego i w każdym razie niespodziewanego upadku tego tak wybitnego reprezentanta junkierstwa pruskiego.

Wedle Kölnische Zeitung wszyscy ministrowie z wyjątkiem jednego doszli do przekonania, że wspólnie z panem v. Koellerem dalej pracować nie są w stanie. I istotnie pozostawał on jako minister spraw wewnętrznych w walce ze wszystkimi prawnymi ministrami. Walczył z ministrem wojny w sprawie wojskowej procedury karnej, z ministrem wyznań w sprawie przeciw profesorowi Delbrückowi, z ministrem rolnictwa, kokietując z agraryzjami, wreszcie z kanclerzem rzeszy i prezydentem ministrów pruskich, księciem Hohlohelem w sprawie przeciw socjalistom. Wszędzie on był reprezentantem skrajnej reakcji. Czy z jego upadkiem weźmą także w łeb reakcyjne usiłowania junkrów pruskich, to jest pytanie, na które teraz chcieliby mieć odpowiedź w Niemczech. Ale właśnie w tej mierze panuje niepewność.

Istota „obruszenia.”

III.

„Takimi są więc cele — kończy pan A. Mrk — skij — do których dąży rząd rosyjski w całym kraju nadwiślańskim z wyjątkiem rosyjskiego Zabuza. To ostatnie znajduje się w innych warunkach etnograficznych i zadania tam inne. Tam żywił rosyjski (z) przeważa i powinien być poparty przez rząd, przy pomocy którego lekko zatra się głębokie ślady długiego polskiego panowania i łacińskiej propagandy.

Jesteśmy przekonani, iż rząd rosyjski nie myśli asymilować Polaków w tym sensie, jak to pojmuje autor „Listów z Warszawy” i wprowadzić żywioł rosyjski w skład ludności kraju nadwiślańskiego. Rosja nie może dążyć do swoich kresów zachodnich i pochłaniać w kraju nadwiślańskim żywioł polski. Przeciwnie, pozwala ona mu rozwijać się swobodnie (?) i wzmacniać się do walki z najadem niemieckim. Wolą losów dąży Rosja do zrobienia z morza Czarnego swego morza wewnętrznego, a na dalekim Wschodzie spełnia swoją cywilizacyjną misję, przeprowadza wielką drogę syberyjską i staje silną nogą na brzegach oceanu Spokojnego. Czyż może ona, zajęta wypełnieniem tych dwóch wielkich zadań, posiadających znaczenie światowe, myśleć

o pochłonięciu jednoplemiennego narodu, który z biegiem czasu i bez tego wejdzie w stery jej kultury, zachowując swoje narodowe właściwości? A jeżeli nam sądzonym jest zasymilować Polaków, to stanie się to drogą naturalną, na co potrzeba wieków.

Nie piszemy tych słów jako pouczenie dla rządu, on i bez nas pojmuje dobrze swoje zadania w kraju tutejszym. Ale nasze społeczeństwo widocznie nie zawsze zdaje sobie rachunek w tak ważnej kwestii. I nie dziwnego — wprowadzają je w błąd niekierzy publicyści, oświecający tę kwestję z innego punktu widzenia. Należy się z świadomością zachowywać wobec tej kwestji, a sprawa rosyjska w kraju tutejszym tylko wtedy posuwać się będzie naprzód z powodzeniem, gdy zarządzenia rządowe znajdą sympatję i poparcie społeczeństwa i kiedy każde, nawet najmniejsze dziełactwo, będzie wiedziało, do czego my dążymy i co należy osiągnąć w kraju nadwiślańskim. Jednymysłowność i solidarność mają ogromne znaczenie w życiu narodu.”

Koniec końcem, jak widzimy, obaj ci panowie, p. Nikol — i p. A. Mrk — skij zdają się do jednego celu, tylko innemi drogami. Pierwszy z nich jest gorętszy, być może, że dopiero od niedawna pracuje na polu obruszenia i trawiony gorączką czynu, chciałby widzieć natychmiast rezultaty swej „szlachetnej” pracy; drugi rozważniejszy, niemal oświadczył w słubie rosyjskiej, woli działać skromniej, ale pewniej, gdyż zna naturę Polaków, których można zrobić sobie, jak się podoba, których ukłonięciem można podejść i podbić sobie zupełnie. W każdym razie obaj ci panowie postąpili dobrze, że kwestję obruszenia naroszczili postawili jasno, będą więc teraz Polacy wiedzieć, czego się mają trzymać, aby uzyskać „zaszczytny” tytuł „wiernych synów Rosji” i na co w takim razie mogą liczyć.

Dla dopełnienia tego obrazka nie możemy pominąć milczeniem artykułu wydawanego w Moskwie przy miesięczniku Russkoje Obozrenie Dziennika Russkoje Slowo, który z sprawą wyższą w bezpośrednim postojuje związku. Przed paru tygodniami wystąpił Warszawskij Dniownik przeciwko oszczerczym korespondencjom z Warszawy do pism moskiewskich — o czem zdeliśmy sprawę w Nr. 310 Dziennika Polskiego w artykule pod tytułem Jupiter tonans. Między innymi przytoczył Warszawskij Dniownik słowa księcia Wiazemskiego, który rzekł, że „są ludzie, którzy z mikroskopami w ręku wyszukują najdrobniejszych przeciwników, podczas gdy tego unikaćby należało w sprawie polsko-rosyjskiej”. Do takich ludzi porównał Warszawskij Dniownik korespondentów warszawskich i otrzymał w Russkom Slowie od niejakiemu p. Wolkowa taką odpowiedź:

„Rosjanie nie mogą w stosunku do Polaków przyjąć programu, zalecanego przez Warszawskij Dniownik. Dlaczego organ ten cytuje ks. Wiazemskiego? Czyż on jest powagą w kwestji polskiej, czyż on, będąc utalentowanym poetą, odznacza się wybitnym umysłem państwowym, lub czcniem publicystycznym?”

Książe Wiazemskij poznał się z Polakami w latach 1818—1820, gdy mieszkał w Warszawie, zajmując skromne stanowisko przy senatorze Nowosilowie, carskim komisarzu przy sejmie polskim. Książe, mieszkał w Warszawie, zachwycał się balami i „skrólowiemi balów”, a jako człowiek z artystyczno-poetycznymi skłonnościami stał w bliskich stosunkach z polskimi

poetami i literatami. Wszystko to doprowadziło księcia do zachwycania się po nad miarę Polakami, tak, że pomimo ogólnie znanego zbytecznego łaskawego zachowywania się naszego rządu wobec Polaków, zaproponowano mu, aby opuścił Warszawę. W swojej autobiografii książce, która do końca życia zachował swoje sympatje dla Polaków, uznaje, że podówczas szedł za daleko w swych zachwytach dla polszczyzny. W końcu lat dwudziestych ks. Wiazemskij poznał się z Mickiewiczem, który wtedy przyjeżdżał do Moskwy i do Petersburga. W tym to czasie napisał artykuł o zbliżeniu się literatur rosyjskiej i polskiej. Książę był utalentowanym poetą, lecz lichym politykiem i można być przekonanim, że kiedy pisał ów artykuł, nie przechodził mu przez myśl, że za rok wybuchnie w Warszawie powstanie, którem Polacy odpowiedzili na nasze nadstakiwania im w okresie od 1815 do 1830 roku.

Warsz. Dniownik nie zgadza się z autorem listu „Z nad brzegów Wisły”, umieszczonym w Russkom Obozreniu, który donosi, że w warszawskim społeczeństwie rosyjskim daje się zauważyć pewne wahanie, lecz czy artykuł samego Warsz. Dniownika, przepelniony sprzecznościami i nie odznaczający się wcale jasnem zrozumieniem stosunków polsko-rosyjskich, nie potwierdza słów korespondenta Russkawo Obozrenia, że rosyjskie społeczeństwo w Warszawie, a raczej część jego znajduje się teraz na rozdrożach? Przecież Warsz. Dniownik jest wyrazem nastroja tego społeczeństwa. Wszystko to naprowadza na smutne myśli, można się jednak pocieszać tem, że obecny generał-gubernator warszawski hr. Szuwałow i jego pomocnik obchmistrz dworu Petrow nie podzielają, jak jesteśmy przekonani, nowego „programu” Warsz. Dniownika.”

Jak z tego wszystkiego widać, rozpoczęła się walka o system, ale nie o rzecz samą. Czy tak, czy owa zawsze Rosja dążyć będzie do tego, aby „Polaków zetrzeć z oblicza ziemi.”

Korespondencje.

Wrocław 4. grudnia.

(Cesarz w Wrocławiu. — Teatr — Z obyczajów studentek).

Lat kilka nie był cesarz Wilhelm w Wrocławiu, onegdaj zawiął znowu do stołecznego gród Śląska. Czas przybycia pociągu dworskiego był wiadomy, godzina trzecia z południa. Na godzinę i dłużej przedtem ruch tramwajów i dorozek na całej drodze, którą cesarz pojechał miął do miasta, był zastanowiony; także podczas pobytu cesarza takie zastanawianie ruchu po ulicach, któremi miał przejeżdżać, zbyt wczesnie zarządzano, że szkoda dla przedsiębiorstwa tramwajowego i ku wielkiemu niezadowoleniu publiczności, która irytacyjnie z powodu zbytej gorliwości policji bynajmniej nie tała. Również dzienniki ubolewały nad zarządzeniami policji.

Kto wiedział, z jakim zapalem w Austrii lud wita swego monarchę, zdziwi się nie mało, widząc cesarza Niemiec i króla Prus przejeżdżającego tu ulicami. Inteligencja nie tworzy spaleru, ulice zalega głowień klasa niższa, sługi, panury, dorozczaraki, dalej dzieci, studenci. Klękać z szumanami (policjantami), pracującymi nad utrzymaniem porządku — bo o organizowaniu jakiejś straży obywatelskiej w tym

celu nikt tu nie myśli. Cesarza wita się, jak w Rosji okrzykiem: Hurra! Ale okrzyki wydobywają się o piersi zgromadzonej publiczności leniwo, ospale, nie brzmią hukliem potężnym, raczej nazwać je można ponurym szmerem.

I to uderzyć musi przyzwoitego do stosunków austriackich, że cały dwudniowy pobyt cesarza w Wrocławiu miał wyłącznie cechę polityczną. W obiadach, śniadaniach itd. brał udział sami wojskowi. Zaraz po przybyciu do Wrocławia, przywitawszy się ze swym szwagrem, księciem następcą tronu Sachsen-Meiningen, głównie dowodzącym wojskami śląskimi, udał się cesarz do świeżo wybudowanych koszar pułku kirasjerów. Tam odbył się obiad, którego menu bardzo skromnie zastosowane było do właściwości kuchni śląskiej. Głównym przysmakiem tego obiadu, wydanego na cześć cesarza przez korpus oficerski pułku kirasjerów, była potrawa, znana pod pompatyczną nazwą raję śląskiego (Schlesisches Himmelreich); jest to wieprzowina ze słodkim kompotem ze śliwek i czeresni. Dzienniki podnoszą, że cesarz aż dwa razy nabral tej potrawy. Pułkownik, hrabia Moltke, wygłosił mowę powitalną, pierwszy toast, poczem natychmiast podniósł się cesarz i wypowiedział toast na cześć pułku. Dzienniki wieczorne podały główną myśl tego cesarskiego toastu słowy: „Choćby świat cały przeciwko nam się zwrócił, nie dbam o to, dopóki mój korpus oficerski trzyma ze mną!” Węz znowu to samo, co cesarz już niejednokrotnie wyraził.

Wieczór spędził cesarz u księcia arcybiskupa Koppa i pozostał tam całe trzy godziny. Do wizyty tej, wobec wojskowej cechy całego pobytu w Wrocławiu tem bardziej uderzającej, przysługują wielkie znaczenie polityczne, zwłaszcza, że przez lat kilkadziesiąt żaden panujący nie odwiedził tutejszego arcybiskupa katolików. Ostatnim królem pruskim, który wstąpił w progi pałacu księcia arcybiskupa, był Fryderyk Wilhelm IV., poprzednik Wilhelma I., a gośność arcybiskupią piastował wtedy Diepenbrock.

Wczoraj rano już rozpoczęła się Diapena naka we wszystkich szkołach, gdy zjawili się woźni magistratu i szumany z wiadomością, że z rozkazu samego cesarza dzień ma być wolny od nauki szkolnej. Można sobie wyobrazić, jaka to była radość! Malcy, zbierając się w liczne grupy, spieszyli ku pałacowi królewskiemu, przed którym rozciąga się ogromny plac dla ćwiczeń wojskowych, śpiewali pieśni patriotyczne i wykrzykiwali: „Hurra!”

Po 11. godzinie zapadła wspomniany plac tutejsza załoga, która zaalarmowała. Praywały w czas wszystkie oddziały broń — o zamiarze takiego zaalarmowania wiadomo już kilka dni przedtem. Kirasjerzy z powodu jakiejś zarazy, która ich konie nawiedziła, przybyli pieszo, rekruci przedstawili się przed cesarzem wyszłym na balkon, powitał zgromadzonych wojsków głośnie „Dzień dobry!” — na co odpowiedziano okrzykiem: „Hurra!”. Z defilady był cesarz bardzo zadowolony.

Iluminacja, mianowicie alic i planów, które dy wieczorem cesarz przejeżdżał, wypadła pomimo zabiegów magistratu nad wyraz skromnie. Nic nadzwyczajnego, brak zupełny transparentów a były też mieszkania, nawet całe domy ciemne. Wczoraj wieczorem odbył się capstrzyk z muzyką, poczem cesarz wyjechał. Właśnie w dniach pobytu cesarskiego grawował między publicznością szal teatralny. Już kilka dni naprzód były bilety na dwa przedsta-

!! Czas odnowić przedpłate!!
na
„DZIENNIK POLSKI“
który kosztuje:

We Lwowie: kwartalnie . . . zł. 4.50 ct.
miesięcznie . . . zł. 1.50 ct.
Na prowincji: kwartalnie . . . zł. 6.— ct.
miesięcznie . . . zł. 2.— ct.
(Za przysyłkę do domu miesięcznie 20 ct.)
Zarazem należy odnowić przedpłate na

„BLUSZCZ”
(dla prenumeratorów „Dz. Pol.”)
We Lwowie: kwartalnie . . . zł. 1.50 ct.
miesięcznie . . . zł. —.50 ct.
Na prowincji: kwartalnie . . . zł. 2.40 ct.
miesięcznie . . . zł. —.80 ct.

Wydawnictwo „Dziennika Polskiego” na podstawie zawartej umowy z wydawnictwem „Bluszczy” ma jedynie i wyłącznie prawo darowania tego tygodnika po niższej cenie.

Przy „Dzienniku” wychodzi także 3 razy na miesiąc
„Świat w obrazach.”
Blizsze szczegóły w inseratach na ostatniej stronie.

(41)
JERZY EBERS.
KLEOPATRA
powieść historyczna.
Przetłumaczył z upoważnienia autora
TEOFIL SZUMSKI
Cieężka zastana przedzieliła dwa te łózka, ale w chwili zbliżania się królowej, pościelonej je w górę enuchy. Teraz można było objąć spojrzeniem uśpioną dziewczynę, i w istocie był to widok uroczy. Na pięknych tych łóżkach spoczywała snem najęte dziesięcioletnie bliźnięta: Antoniusz Helios i Kleopatra Selena. Ona biała i różowa o jasnych włosach, dzwienne urodzie, chłopak nie mniej piękny, ale o włosach kruczonych ojca. Główni zdobne w loki objęto oparte były na rączkach, widocznych w jedwabne i puche ze poduszki. Na trzecim łóżku, po drugiej stronie kolunny, uśpiał Aleksander, najmłodszy książę, sześciolatek miły chłopczyzna, najkochanie dziecko królowej.

liczki i oczy, opuściła je znowu łagodnie w poduszki. Chłopiec atoli nie zapadł ponownie w sen przerwany, ale wyciągnął ramiona, objął niemi szyję matki i wymówił kilka niezrozumiałych wyrazów. Uszczęśliwiona, nie bronila mu tego, lecz czekała cierpliwie, dopóki ją na nowo sen nie przemógł i nie opadły rączki bezwładnie. Ona przyłożyła czoło do brzoju łoża wspaniałego i pozostała tak przez chwilę. Modliła się, wzywając opieki bogów dla tego dziecka i jego rodzeństwa. Kiedy powstała, policzki jej rozroszone były łzami, a rękę przytrzymała do piersi. Skłoniła następnie na Charmjona i jej brata i wskazyując na matkę Aleksandra i bliźnięta, rzekła: — Szczęścia takiego nie doznaciecie przemieńcie, wiem o tem dobrze. Gdyby nam każdemu z tych moich mogła dać ogromne państwo, byłoby to dla mnie za mało, a dla wszystkich... Cóż jest na ziemi, czego bym nie poświęciła dla nich? Ale cóż mam teraz, co bym jeszcze nazwać mogła moją własnością? Przy tych słowach spochmurniała uśmiechnięta dotąd jej oblicze. Przed oczyma duszy miała w tej chwili przegrana bitwę. Przegrana więc, stracona była i władza, przegrana nie zależność ojczyzny, którą kochała. Ręką wyciągała po nią rękę, ażeby ją wcieliła do innych, jako prowincję. Nie, tak być nie powinno! Bliźnięta para, która tam spoczywała pod koronami, powinna je kiedyś i nosić na głowach. A ten chłopczyzna na puchach? Iż to ziem rozdarował już Antoniusz, a teraz cóż jeszcze darować mogła?

wzruszeniem matemu śpochowić, przyszła jej na myśl własna młodość i to szczęście, którego doznawała w ogrodzie Epikura. Po za obrębem tego ogrodu rozpoczęły się dla niej dni dostojństwa i władzy. Ale im wyżej rosła, tembardziej oddalała się, i na zawsze, uczucia szczęścia, którego niegdyś doznawała i za którym nigdy nie przestawała tęsknić. Kiedy zaś teraz przypatrywała się temu najmłodszemu chłopciemu, który nie doznawał uczuć niepokoję, cierpień, zdziło się jej, że wszystka miłość jej serca spływa na niego; i pomimo jej woli przyszło jej na myśl pytanie, ażeby los własny temu chłopcu, dla którego nie miała już korony, nie przeznaczała doli szczęśliwej w pojęciu mistrza Epikura. Do głębi przenikniona ta myślą, zwróciła się do Archibjusza i Charmjona, i głosem stłumionym, żeby nie rozbudzić uśpięonych, rzekła: — Cokolwiek nam los zdarzy pamiętajcie, iż dziecię to polecam waszej osobliwej miłości i opiece. Jeżeli losy odmówią mi blasku korony i uczucia dumy z posiadania władzy, to naucoicie je, jak ma używać tego szczęścia, które, tak dawno, otworzył był jego matce wasz ojciec. Archibjusz ucałował jej szaty, a Charmjona ręce, ona zaś dodała z westchnieniem: — Matka ujęła królowej za wiele czasu. Zabroniłam donosić Cesarzowi o mojem przybyciu. Dobrze się stało. Przed widzeniem się z nim, musi być załatwione, co najważniejsze. W ciągu godziny wszystkie władze mojej duszy muszą być państwu poświęcone... Przedtem jednak... Jestem nie tylko matka i królowa, kobieta domaga się także praw swoich. Do jutra więc, przyjacielu, skoro znajdę chwilę czasu dla ciebie! — Charmjona, najpierw do mojej sypial-

ni... Ale tobie przedziej i bardziej, niż mnie, potrzebny wypoczynek. Idź zatem z bratem, a przyslij mi Irasę. Rada ona będzie zająć się czynnością dla swojej władzy. ROZDZIAŁ JEDENASTY. Królowa wyszła z kapieci Iras ułożyła jej faliste jeszcze zawsze, lubo nieco ciemniejące włosy i ustroiła dość okazale, ażeby mogła przyjąć urzędników, na których mimo pory nocej, czekała. Jak cudownie jeszcze wyglądała ta królowa! Zdawało się, iż zab czasu nie ważył się dotychczas targnąć na ten doskonały wzór niewieściego uroku. Ale bystre oko Greczynki dostrzegło tu i owdzie zanikanie powabów radości. Iras kochała królowę, a przeciw zdawało się jej, że uśmiecha się coś w jej duszy zawsze, ile razy dostrzegła ułtyki młodości, które ona, młoda, zaledwo dwudziestosiemioletnia spotrzęgała już na sobie samej. Byłaby chętnie oddała Kleopatrze wszystko, cokolwiek posiadała, a jednak zdawało się jej, że powinna wielbić naturę za akt sprawiedliwości, ilekroćnie spotrzęgała, że przyrząda i wobec tej królewskiej wybranki nie czyniła z praw swoich wyjątku. — Daj pokój po-hlebstwom — mówiła Kleopatra do powiernicy. Mówią ludzie, że dzieła Faraonów nad Nilem urągają czasom. Królowym Egiptu nie pozwalała na to ten czas nieubłagany. Oto kilka siwych włosów, a toż one z tej głowy, chociaż ty zaprzeczasz temu uporczywie. — Powiedzże mi więc, czyż się zamarszczi oko oca i na czole? A zab, którego usta nie pokrywają tak wdzięcznie, jak ty utrzymujesz? Wiesz przed bitwą doznałam tej szkody. Je-

den tylko mój kochany, wierny Olympus, lekarz nad lekarzami, umie pokrywać takte uszczerbki. Ale można było trudzić sgrzybiałego starca na wojnę, a Glaukos nie jest ani w części tak sreżony. Niemniemi nie brakowało tego starca w owych pełnych grozy chwilach! Zdawało mi się, że jestem potworem, a on... oko Antoniusza jest aż nadto bystre na tego rodzaju braki. Czemuż jest miłość mężczyzny? Ladaż wab po-ciemiennie zagraża tej miłości. Chwilowy widok wstrętny ich oka, obława zimną wodą najmocniej goręcej ich ogień. Nie wyobrażasz sobie, ile przeżyłam w owych godzinach życia! Spojrzenia jego niekiedy przedstawiały mi się obraźliwymi, a do tego dręcząca niepewność serca. Stało coś pomiędzy nami, nie ulega żadnej wątpliwości. Odczuwałam to, widziałam po nim. Odetchnąwszy, mówiła dalej. — Wkrótce po opuszczeniu Aleksandrii rozpoczęła się ta niepewność. Coś, jak robak podgrzyzało mi duszę, ale skoro tu znowu jestem, muszę spojrzeć i widzieć jasno. On za mną przy-będzie za dni kilka, to niezawodne. W Paretionum, dokąd się udał, przebywa Pinarusz Skar-pu z legionami jeszcze zupełnymi. W Tenarum postanowił usnąć się w widowni świata, który zniecierliwił za to, że mu sam dał powód tryumfu nad sobą... Ale budi się w nim na nowo duch bohaterski, a jeśli dopisze mu i szczęście, to z nową afrykańską siłą wzrośnie olbrzymia potęga. Książęta zajątko... Ale przypominam sobie, że w tej chwili powinna milczeć władczyni państwa. Przybrałam tutaj z postanowieniem stanowczem użycia praw kobiecy i użyć ich muszę. Antoniusz przybędzie tu niebawem, on żyć bezemnie nie może. Przywiązuję go do mnie większą siłą, niż puhar Nektanebasa. (Ciąg dalszy nastąpi).

3/10 LOSY SERBSKIE
nie przedkłada w terminie oznaczonym do Konwencji przyjmujemy całem
przejętym w terminie oznaczonym do Konwencji przyjmujemy całem
SOKAL I MILTEN
Dom bankowy i kantor wymiany
we Lwowie.

wienia najświetniejszej dziś artystki dramaty, czej, Włoszki, Duse, wyprzedane, mimo bardzo wygórowanej ceny. Przybyła ona ze swą trupą, która przedstawia „Gniazdo rodzinne” („Heimat”) i „Damę Kamelejową.” Dyrektorzy teatrów, zazwyczaj w dwa dni przypomnieć sobie, jak amfiteatr pełny wygląda.

Oredzie Clevelanda.

W marcu r. 1897 opni Cleveland apartamenty Biatego domu — a trudno chyba przypuszczać, by powrócił jeszcze do nich kiedykolwiek znowu. Sprzeciwiłoby się to tradycji, wstrząsającej jednemu i temu samemu męzowi piasławo godność prezydenta trzykrotnie. Cleveland wcale nie sąmyśla walczyć z tradycją, a to tem mniej, że partja jego poniosła podczas ostatnich wyborów smrotną porażkę i nie posiada ani jednej popularnej osoby w swych szeregach. Demokratów ścięto w izbie reprezentantów do rozmiarów słabej mniejszości i jakkolwiek wybory nowego prezydenta za rok dopiero odbędzie się, jest już dzisiaj rzeczą pewną, iż nowo wybranym nie będzie demokrat.

Oredzie Clevelanda najlepiej wyjaśnia przyczynę gwałtownego upadku partji, jeszcze przed trzema laty tak potężnej. Wybór Clevelanda był jakby anatema rzuconą na głowy republikanów. Naród był oburzony wprowadzeniem cel ochronnych, które uchwalono kupionymi głosami. Obalenie Mac-Kinleya miało odrazu oczyścić atmosferę. Ale demokraci nie sprostał zadaniu. Nie zdecydowali, ospali, zaplatali się w kompromisy, drażniąc przeciwników, a rozczarowywując przyjaceli. Nowa taryfa cłowa była fatálna, nie zdolna komunikować dogodnie. Jeszcze fatalniej obawiała się nieporadność demokratów w dziedzinie kwestji walutowej. Dzisiejszy prezydent dokładał wszelkich starań, by w dotychczasowym chaosie jaki taki dał zaprowadzić. Ale zabieg jego poszły w niwecz. Wedle obowiązujących ustaw na dolar srebrny i dolar złoty nieograniczoną się płatnością i rząd amerykański obowiązany jest pilnie baczyć na to, by w wartości nie wkraść się żadna różnica pomiędzy dolarem srebrnym a złotym. Ale wobec gwałtownego potaniaenia srebra zadanie to stało się niemożliwym trudnym i rząd zmuszony jest formalnie walczyć o to, by srebrny dolar miał kredyt złota, a zatem równał się co do wartości dolarowi złotemu. Pół biedy byłoby jeszcze, gdyby obok obrotowej cyrkulacji złota znajdowała się w obiegu nieznaczna stosunkowo ilość monety srebrnej. Rzecz ma się jednak inaczej. Bimetalizm pod przewodnictwem senatora Blanda preforowali w roku 1878 uchwałą, zobowiązującą rząd amerykański do tego, iżby zakupował srebra co najmniej za 2 miliony dolarów miesięcznie. Gdy mimo to srebro tak znacznie potaniało, uchwalili kongres w roku 1890, miesięcznie zakupować 45 mil. uncji. Największy tryumf, jaki udało się Clevelandowi odnieść w ciągu całego jego czasu rządów, polegał na tem, iż po zacieklej walce zniesiono bil, nierozumnie zmniejszający administrację Stanów Zjednoczonych wykupować niemal połowę ogólnej produkcji srebra na całym świecie dla celów menniczych. Prezydent pżeparał swą wolę, ale nie było już w jego mocy usunąć fatalnych następstw dawnych błędów. Nie mógł np. uchronić rządu amerykańskiego od kolosalnych strat, poniesionych na obrzybmie w roku 1878 zakupionej ilości srebra (około 14 mil. kilogr.). Nie mógł także uchronić państwa od ujemnego wpływu istotnej powody bankotów. Wspomnieliśmy już, że rządowi narzucano w roku 1890 obowiązki zakupowania miesięcznie 45 mil. uncji srebra. Rocznie wynosi to 54 mil. uncji. I przez lat trzy istotnie podrażniałoby to tym sposobem gardo Stany Zjednoczone. Na każdą uncję wypuszczano noty skarbowe o nieograniczonej się płatności. Owoż obecnie w obiegu znajduje się owych papierowych pieniędzy na sumę 141 mil. Smutna to zaprawdę pamiętka po niebezpiecznych ekspery-

mentach walutowych, na jakie rzucili się bimetalicy. A noty skarbowe nie są jedynym w Ameryce pieniądzem papierowym. W wojnie emitowano t. zw. greenbacks, których później nie ściągano. Kursują one dotąd w ilości, odpowiadającej 346 milionom dolarów.

To jeszcze nie wszystko. Rząd mógł sobie kupować srebra, ile mu się podobało, publiczność jednak nie chciała się nim posługiwać i srebrny dolar wracał szybko napowrót do kas państwowych. Wtedy nasunęła się rządowi myśl skutecznego wybiegu i pozwolił, by każdy posiadacz srebrnych pieniędzy składał je mógł w kasach państwowych w zamian za certyfikaty srebrny. Z tych certyfikatów srebrnych znajduje się około 330 milionów w obiegu. Ogółem cyrkulacja wydanych przez państwo pieniędzy papierowych, które opiewają albo na srebro, jak certyfikaty srebrne, lub też na ustawową monetę, jak greenbacks i noty państwowe, obejmuje przeto anomalną sumę 820 milionów. Państwo miało naturalnie prawo wypłacać te noty srebrem, jako pieniądzem legalnym. Nieraz też tem grożono, nikt jednak w Stanach Zjednoczonych nie przypuszcza nawet, by te pogroźki mogły się spełnić. Z chwilą, gdyby publiczność zaczęła wątpić, żali za notę Stanów Zjednoczonych z jakimkolwiek tekstem da się uzyskać wypłatę w złocie, wybuchłoby natychmiast straszliwe przesilenie, które podkopoby kredyty państwowe, a złota dalałoby bezprzecznie wysokie ażjo.

Jakie jednak środki mają Stany Zjednoczone do rozporządzenia, aby zagwarantować stałą i niezawodną płatność w złocie tak olbrzymiej masy papieru? Niegdyś była sytuacja łatwiejsza, gdyż handel Stanów Zjednoczonych stale zamykał swe bilanse wzrastającą zwykłą, a własna produkcja złota zupełnie zamykała zadość potrzebę. Ta produkcja nie podupadała, lecz zmieniała się na niekorzyść inne stosunki. Activum bilansu handlowego obniżyło się, Europa sprzedawała amerykańskie efekta, wypowiadając tem samem Ameryce kapitał, a nadwyżka budżetu przestawała być w deficyt. Złoto obfitą strugą ciekła ze Stanów Zjednoczonych. W ostatnich 3 latach uszło z tamtąd tego kruszcza na ogólną sumę 150 milj. dolarów. W takich warunkach mogą być noty apłacane jedynie zaasobami z rezerwy. Rząd obowiązany jest utrzymywać w tym celu rezerwę w wysokości 100 milj. dolarów. Lecz i to minimum brakuje niejednokrotnie; sytuacja przybrała tak groźny charakter, iż prezydent trzy razy był zmuszony skorzystać z dawnego pełnomocnictwa i wbrew woli kongresu podnieść złotą rezerwę do wysokości 100 milj. dolarów. Rozpoczęła się dziwna gospodarka: zaciągano długi mające na lat szereg cieknąć na państwo, by uzyskać trochę złota, z którego po kilku już miesiącach nie pozostawało ani śladu. Ostatnią np. pożyczkę zaciągnięto po kursie iście humorystycznym, gdyż kongres nie chciał zobowiązać się do wypłaty odsetków w złocie. Rezerwa złota zmalała znowu do 83 milj. przy obiegu not na 820 milj. dolarów. Tylko zeufaniu we własne siły i dobrotywi zawiązać należy, iż nie wybuchła dotąd panika.

Owoż Cleveland zwraca się jeszcze raz do kongresu z gorącą prośbą o pomoc. Już przed paru tygodniami oświadczył kanclerz skarbu Carlisle publicznie, iż nie pozostaje żadnej innej drogi do ratunku, jak wykupno wszystkich not państwowych w ogólnej sumie 487 milj. dolarów. Środki obiecuje sobie Cleveland wydobyc z bonów, które emitowano by ewentualnie w Europie. Wówczas Stany Zjednoczone nie pozostałyby żadne inne noty, jak certyfikaty za srebro i złote noty banku narodowego. Byłaby to radykalna kuracja, lecz rzecz arcywątliwa, czy kongres zdecydowałby się pójść tak daleko. Cleveland upadł już w r. z. ze swym projektem reformy walutowej i prawdopodobnie nie ujdzie także teraz podobnemu losowi. Tak zwany król prezydentki zresztą — tj. król poprzeczający wybór nowego prezydenta, wcale nie nadaje się do przeprowadzania tak zasadniczych reform. Cleveland tedy pozostanie tylko jeden sposób: brnąć dalej w drobnych pożyczkach. W kongresie nurtowała poczyna coraz silniejsza tendencja do zaasotowania wolnego bicia srebra, dopóki jednak Cleveland będzie gnieździł się w Biąym Domu, bliżki nie przyjdzie do skutku, prezydent bowiem odrzucił mu swęj aprobaty. Trudno nawet ludzi się nadzieja, jakoby Cleveland zdolał nakłonić kongres do jakiegosi pozytywnego kroku w kwestji walutowej.

KRONIKA.

Pamiętajmy o fundacji imienia Tadeusza Kościuszki.

Gjarżusz lwowski.

Sobota 7. grudnia. O godz. 6. wieczorem zebranie miesięczne Tow. historycznego i Tow. nauczycieli szkół wyższych na uniwersytecie. O godz. 7. wieczorem zebranie w Czytelnia dla kobiet. Teatr hr. Skarbka: „Czech w Ameryce.” Początek o godz. 7. wieczorem.

Kalendarz. Sobota (7.). Ambróżego. Wschód słońca o godzinie 7, minut 42, zachód o godzinie 4. Kalendarz rzymski. Wolno polować na jelenie, kozły (rozace), lis, zające, słonki, drobie i pardwy, bażanty i kuropatwy i ptactwo wodne i błotne w ogólności.

Dia Cieszyna. Na ostatnim posiedzeniu komitetu leczniczej kolonji rymanowskiej, które się odbyło pod przewodnictwem hr. marszałkowej Badeniowej, uchwalono 4 miejsca bezpłatne ofiarowane dla uboższych gimnazjalistów, mianowicie: dwa dla uczniów polskiego gimnazjum, a dwa dla uczniów (względnie uczeni) tamtejszych szkół ludowych.

Obiad dworski. Na onegdajszym obiedzie dworskim, oprócz wielu dostojników, była także pewna liczba członków obu izb rząd państwa z rozmaitych frakcji, a mianowicie pp. Hohenwart, Zaleski, Engel, książd Ruczka, Jędrzejowicz i Lupul.

Mianowania. Komisarzami manipulacyjnymi w magistracie lwowskim zostali mianowani oficyalowie: Chmielewski Władysław, Nowicki Eugeniusz, Szerebna Józef i Sołtyś Tadeusz, dwaj ostatni nadetatowo; oficyalami zaś Elektorowicz Stanisław, Jurkiewicz Julian, Landyn Teodor, Migowicz Albu, Gubernas Franciszek, Mańkowski Władysław, Widt, Koczerkiewicz Jan, Nizankowski, Lorenz Leopold.

Wydział towarzystwa strzeleckiego zaprasza członków towarzystwa do wzięcia udziału w nabożeństwie, które się odbędzie w niedzielę dnia 8. b. m. o godzinie 6. rano w kościele katedralnym.

Bal rymanowski na rzecz leczniczej kolonji pod protektoratem pani marszałkowej, odbędzie się w pierwszych dniach lutego.

Dywany „smyrnenskie” wyrobu krajowego. Owieczna sława dywanów smyrnenskich, owiana tehem wschodnich haremów i wschodniego zbytku, była w legendom niemal poszanowaniu mieszkańców zachodu. To też przez długie wieki mniemano, że wytwór ten bunei fantazji pozostanie na zawsze wyłączną tylko własnością mieszkańców Małej Azji. Dopiero w ostatnich czasach zaczęto próbować — najpierw w Węgrzech, a następnie i u nas — orzyby też ta gałęź przemysłu nie dała się zasczępić i w tych krajach, mogących się poszczycić już dość silnie rozwiniętym przemysłem tkackim.

Doniesienie tego zrozumiało galie. akc. Towarzystwo handlowe i w myśl statutu swojego wezwało kierowników znanej chlubnie w kraju szkoły tkackiej w Glinianach, subwencjonowanej przez kraj, i po przedłożeniu im swoich w tej mierze zaprzysięż i wskazówek, zaproponowało wykonanie kilku takich próbnych wzorów.

Otóż mieliśmy sposobność oglądać w Bazarze krajowym kilka takich dywanów smyrnenskich wytworzonej szkoły tkackiej w Glinianach. Nad wszelkie spodziewanie stwierdziliśmy, że mogą one zadowolić nawet wybrednego znawcę zarówno pod względem precyzji wykonania, doboru kolorów, jakoteż i oryginalności deseni, tak, że sama kolebka tych wytworów fantazyjnych nie powstydziłaby się z pewnością naszych krajowych wyrobów, mimo, że są to dopiero pierwsze próby. Co do cen zaś, śmiało mogą one z oryginalnymi smyrnenskiemi współzawodniczyć, tembardziej, że jako wyrob krajowy nie podlegają ani cłu, ani też opłacie tak dalekiego frachtu. Przekonał się o tem nocznie może każdy, jeżeli zechce zaglądnąć do cent.alnego Bazaru krajowego, gdzie wyrobę te są wystawione.

W kwestji wydawania paszportów zagranicznych osobom, mającym zamiar wyjazdu do Brazylii, otrzymuje Gazeta urzędowa następujące informacje: Jak wynika z wyjaśnień, których kółewsko-włoska delegacja policyjna w Pontebbie, na mocy polecenia prefektury w Udine, udzieliła granicznemu komisaryjowi policyi austriackiej w Pontafel, rząd włoski dozwala wstępu do kraju tym tylko wychodźcom, którzy uczynią zadość następującym wymaganiom: posiadają kartę okrętową z Genui do Ameryki; posiadają dostateczny fundusz na podróż z Pontebby do Genui; posiadają dokument legitymacyjny, ważny do podróży za granicę państwa; przybędą do stacji granicznej nie wcześniej, jak na dni 5 przed odjazdem okrętu, na który ich karta okrętowa opiewa.

Wobec tego austriackie polityczne władze powiatowe otrzymały polecenie, ażeby osobom, zamierzającym wyjechać do Brazylii, wydawały paszporty tylko wtedy, jeżeli uczynią zadość ogólnym przepisom, wydanym w tym względzie w obwieszczeniu ministerjalnym z dnia 10. maja 1867 Dz. p. n. nr. 80, przepisom ustawy o obowiązku służby wojskowej i t. d., a nadto jeżeli: wykaza się oryginalną kartą okrętową, za którą nie można uważać przekazów, wystawionych przez ajenta Nadariego z Udine i jego

subagentów; na pokrycie kosztów podróży z kraju do Genui wykaza się przynajmniej kwotą 50 zł. ed osoby; stosownie do wyrażonego dawniej zastrzeżenia rządu włoskiego, wyjeżdżają z okolicy, w której nie panuje żadna choroba epidemiczna.

Paszport będzie wydany nie wcześniej, jak dzień przed odjazdem okrętu, na który karta okrętowa opiewa. Data odjazdu okrętu jest zawsze wymieniona w karcie okrętowej. Zauważa się także, że — według oznajmienia austro-węg. konsulatu w Genui — wychodźcy nie potrzebują tam przybywać wcześniej, jak w przeddzień odjazdu okrętu.

Sprawozdanie lekarskie z tegorocznej kolonji rymanowskiej opracowane umiejętnie i bardzo szczegółowo przez dr. Tad. Gabrysiewskiego, obudziło ogólny interes, wybrano też specjalną komisję do zbadania postawionych przez wniosków. Jak zaś wiadomo, kolonja po raz pierwszy w r. b. miała swego własnego lekarza.

Falszywe korony pojawiły się w obiegu w Krakowie. Są one bardzo znacznie podobne, a poznać je można po wybitnie białym kolorze i gładkości metalu, wyrobione są bowiem z niklu.

Temperatura Barometr opada. Średnia temperatura w tym czasie była + 2.4°C., najwyższa + 3.2°C., najniższa + 1.2°C. Na dziś zapowiada stacja spostrzeżeń Szkoły politechnicznej: Wiatr będzie zmieniły z zachodu o średniej prędkości 10 m/ssek.; średnia temperatura około + 3°C., niebo będzie zamurzone, a względna wilgotność powietrza około 90 proc. Opad, deszcz.

Obchody narodowe. Z Mościsk piszą do nas: Staraniem „Sokołów” odprawionem zostało dnia 29. listopada r. b. w tutejszym kościele parafjalnym za spókoj dusz poległych w powstaniu 1831 roku uroczyste nabożeństwo żałobne, po którym odśpiewał chó „Sokołów” pod przewodnictwem niestrudzonego druha B. „Z dymem pożarów”. Następnego dnia odbyła się wieczornica „Sokoła” przy licznym współudziale druhów z rodzinami. Po pięknej, zastosowanej do okoliczności przemówieniu druha dr. B., złożono na rzecz weteranów z roku 1831 kwotę 19 zł. 50 ct. — potem nastąpiły produkcje naszego młodego leoz działarskiego chóru.

Jak każdego roku, tak i teraz odbędzie się dnia 15. grudnia uroczysty wieczór ku uczczeniu pamięci nieśmiertelnego wieszca Adama Mickiewicza staraniem wydziału towarzystwa kasyjowego.

Zniesienie wyroku. Tarnopolski sąd przysięgłych skazał przed kilku tygodniami na karę śmierci Martę Demianów i jej kochankę Zucia Galana, która — według aktu oskarżenia — zamordowała męża Marty, a następnie rzucił zwłoki jego do Dniestr. Trybunał kasyjowy, skutkiem wniesionego zażalenia nieważności, zniósł ten wyrok i rozpisal kazal w tej sprawie nową rozprawę.

Pożar. W nocy z 4. na 5. bm. zgorzał w Bukareszcie gmach teatru lirycznego i stary gmach trybunału. Szkoda oceniana na 1,200 000 fr.

Pożar zniszczył ubiegłej nocy miasteczko Holzkirchen w Bawarii. Spłonęło trzydzieści ośm domów i kościoł.

Następca Dumasa w instytucji. Wśród kandydatów na miejsce w akademji francuskiej opróżnione przez Al. Dumasa, wymieniają także senatora Waldeck-Rousseau, chociaż on sam zaprzecza temu kategorycznie, jakoby zamyslał kandydować. Zola zdecydowany kompetent przy każdym wakansie, nie usąpi i tym razem. Obok niego wymieniają nazwisko Ferdynanda Fabre, autora dzieł „Abdę Tygrane” i „Xavier”. W kołach kobiet estetycznej wra żywa agitacja celem wywalczenia wakującego miejsca malarzowi Pwis de Charvane, lub kompozytorowi R e y e r e w i.

Kojej pokojowa. Sultan Marokka kazal sobie w pałacu zbudować drogą kolej, która okrążywszy wszystkie apartamenty, zatrzymuje się w końcu w sypialni. Do małego wozu motorowego przyłączone jest pojazdy kształtu sanek w którym sultan, wróg chodzenia, obejżda sobie pałac. Urządzenie transmisyjnej tej kolei pochłonęło pokazań sumkę 200 000 fr.

O kwestji kobiecej. Znana powieściopisarka Klara Schreiber, której romans „Ewa” wywołał przed dwoma laty wielkie wrażenie, w zeszłą środę w lokalu „Towarzystwa etycznego we Wiedniu” miała wykład o „praktyce, teorii i etyce kwestji kobiecej”. Sala była przepelniona, a zajmujący wykład znalazł powszechne uznanie. W zakończeniu wykładu strześciła p. Schreiber pojęcie kwestji kobiecej, jak następuje: „Powinniśmy oswoić nasze córki z myślą o staropaniństwie na przypadek, gdyby los im to przaczykał; przy tem jednakże powinniśmy nauczać je, że małżeństwo jest w każdym razie celem i dążeniem płci żeńskiej. Naszym córkom, młodym i pełnym nadziei stworzoniom, dać zamiast małżeństwa posadę, zamiast miłości zapewnienie bytu, zamiast szczęścia materzyńskiego jakiś tytuł, znaczy właśnie tyle, jak gdybyśmy cierpiącemu głód podali kamień zamiast chleba. Chociaż niejedno małżeństwo okazuje się jako chleb mniej smaczny, zaspołoi ono jednak głód lepiej, niż najdroższejeniejsze kamienie. Inaczej tego pojąd nie możemy, gdyż kobiety, którym natura wyznaczyła najprzejrzystsze miejsce w pożytku domo-

wem, utrzymanie rodu ludzkiego, nie mogą walony przeciw prawu natury i dlatego najpiękniejszym celem zabiegów niewieści jest ten, który prowadzi do szczęśliwego poż.,cia rodzinnego.”

Orkan. Onegdajszej nocy szalał nad Wiedniem orkan, który zrywał dachy i kominy. W kawiarni na Stefansplacu wiatr wyciągnął ogromną szybę i wpadał do wnętrza zerwał żyrandol.

Zamach na margr. Cabriniana. Sprawę, która obecnie z-jmaje i niepokoi całą Hiszpanję, jest sprawa zamachu morderczego na młodego margrabię Cabriniana. Cała ta sprawa ma związek ze stworem a wiecznie powtarzającymi się sporami i skandalami administracyjnego zarządu miasta. W sąradzie miejskim Madrytu, podobnie jak we wszystkich prawie radach miejskich (concejal) w Hiszpanji, panuje niesamowite przepukstwo: kradną członkowie rady, kradną i alkaldji, czyli burmistrze; ale od czasu do czasu powstają spory pomiędzy radą i alkadem i albo rada, alkada, albo on radę oskarża o sprzedajność. Tym razem jednakże oskarżenie wysłał nie z łona rady miejskiej, ani nie od alkada. Oskarżycielem był młody margrabię Cabriniana, znany dotychczas w stolicy hiszpańskiej jedynie ze swej uprzejmości, rycerskości i upodobania do koni. Sport koński nie wystarczył mu jednakże; chciał on raz przynajmniej chwycić byka za rog i to mu się udało w szeregu artykułów, drukowanych w dwóch najpoczytniejszych dziennikach Liberal i Imparcial. W artykułach tych margr. Cabriniana wykazuje nadzwyczajną, przepukstwą i nepotyzm w administracji miejskiej i po szawisku wymienia sprzedanych. Artykuły zrebili oburzenie wrażenie; ludność stolicy stanęła po stronie odważnego oskarżyciela i rozmaite cechy, towarzystwa kupieckie, a nawet naukowe wybrały go na członka honorowego. Ale równocześnie zagrożono mu dzieviczymi procesami o oszczerstwo, a pewnego wieczora posród mgły wykonano zamach na jego życie, który według powszechnej opinji jest sprawą oskarżonych przez niego ojcow miasta. Dwie kule przestrelily mu tylko piaszka, ale i nadal nie czuje się on bezpiecznie, to też przydano mu jako straż oddział gwardji muniypalnej, który stwierdził, iż niejednokrotnie podejrzane indywidua śledzily i ścisłoz margrabię, lecz zawsze dotychczas udawało im się umknąć.

Cała sprawa wywołała niezmiernie wzburzenie umysłowe, które zapewne jednakże nie długo potrwa, gdyż w Hiszpanji tego rodzaju sprawy nie są rzadkością.

Andrea Verga. W Medjolanie umarł w 84 roku życia najznakomitszy psychiatria włoski, senator Andrea Verga. Urodzony w r. 1811 w Travigo, do ostatniej chwili zachował pogodę umysłu i siłę ducha, pomimo prawie zupełnej utraty sluchu i wzroku. Przed trzema jeszcze laty był prezesem lekarskiego Towarzystwa psychiatrii, którego też był założycielem. Stanowisko, oraz wykazanie zawdzięczał sobie swemu, będąc bowiem synem woźnicy pocztowego, nigdy nie uczęszczał do szkół; ojciec jednak, widząc jego zdolności i chęć do nauki, jakkolwiek nie mógł posyłać go do żadnego z zakładów publicznych, oddawał ostatni grosz na zakup książek. Po śmierci ojca, młody Verga, na życzenie matki, zaczął studiować teologię, ale wkrótce porzucił ją. Mając 18 lat, zapisał się na uniwersytet w Padwie i do Medjolanu przybył, będąc już doktorem medycyny. Tutaj lata całe pracował w szpitalach dla obłąkanych. Dzieła jego tworzą całą bibliotekę, przedstawiającą wartość znakomitą. Do wybitniejszych należą: „Monografia caszki”, „Studjum nad Dawidem Luzarettim”, „Dziedziczość i pomęszanie zmysłów”, „Beżność i pomieszanie zmysłów”.

Francuska akademja nauk przyznała premjum „dyferyjne” 25 000 franków wyalazoy surowicy leczniczej profesorowi dr. Bebringowi w Marburgu.

Niewczesny żart. Dziennik rzymski Messaggiro donosi, że poseł Cavallotti otrzymał pozostę, nadany we Francji podejrzany pakiet, zawierający flaszkę z czerwonym płynem. Zdaje się, że ktoś pozwolił sobie niewczesnego żartu.

Pog zab sp. Emilia Derynga odbył się onegdaj o godz. 3. pop. przy dość licznym udziale publiczności, głównie z kół artystycznych i literackich. Na trumnie zmarłego artysty złożono kilka wieńców.

Święty Mikołaj, przyjaciel „grzesznych” dzieł, rozpoczął onegdaj dwudniowe swe panowanie od tego, że zagroził o istojące w naszym miescie klubów towarzyskich, ku wielkiej uciezce „milusińskich”, a nie mniejszej ich rodziców, rozkoszujących się radością swych dzieciak.

Z widką okazałości wystąpił św. Mikołaj w Kole liter.-artystycznym, gdzie do zgromadzonej dziatwy wygłosił bardzo ładną i pouczającą przemowę, poezem nastąpiło rozdanie podarków. Wówczas d-piero zrobił się gwar wśród dziatwy, której radości i zachwytu nawet nie silimy się opisać. Zabawa rozpoczęła się na dobre i była już dość późna godzina, gdy niezwykli goście dali się nareszcie swym rodzicom nakłonić do opuszczenia salonów Kota.

W klubie pocztowym zebrała się również spora gromadka „milusińskich” obijać płci, którym uprzyjemnia pobyt dzielna kapela pocztowa. Kulminacyjnym punktem zabawy było naturalnie i tutaj

— To było nie może... Pracieł nie miłoić w nim się odezwała? — Któż to wiedzieć może! — Ta utrwana rozmowa toczyła się w dzień samobójstwa księcia, w jednym z komfortem urządzonej numerów w Hotel des Anglais pomiędzy mężczyzną, średniego wzrostu, lat około trzydziestu pięciu, z twarzą, na której malowała się wrodzona poczciwość, i mimowoli budząca dla siebie sympatję, z jakimś smutnym wyrazem do brych, szarych oczu, w których odbijał się wcale nie tuzinkowy umysł — a kobieta, satynką, mogącą liczyć lat dwadzieścia pięć do dwadziestu sześciu, siedząca w głębokim fotelu z francuska książką w rękach.

Byli to przybyli dopiero co z Paryża doktor medycyny Teodor Parwut i żona. — Przegrał? — zapytała ta ostatnia po chwili, uslyszawszy słowa męża: „któż to wiedzieć może?” — Przeciwnie, w ostatnich czasach wygrał codziennie ogromne sumy.

Rozmawiając w ten sposób, oboje małżonkowie wyszli na balkon, wychodzący na piękną i szeroką ulicę Promenade des Anglais.

Dzień kłonił się już ku wieczorowi, ku jednemu z tych cudnych wieczorów, jakie bywają tylko na południu.

Ciepły, jakby wilgotny wietrzyk dał z morza. (Ciąg dalszy nastąpi).

Baronowa Krudenstern.

POWIEŚĆ z życia wielkiego miasta.

Napisal X. Y. Z. (Ciąg dalszy).

Wiele z kobiet, odwiedzających kasyno, nie od znaczących się w ogóle surowości obyczajów, zagadywały go pierwsze, spoglądały na nie jednak jakby zalekniony i w milczeniu uszał się, drażniąc tylko ich ciekawość.

Był to świetny manewr lowelasa, ale książę Karawadze był widocznie szczerym w swoim niemal panionym strachu przed przedstawicielkami płci pięknej.

Zaczął o nim krążyć formalne legendy z podkładem romantycznym — robiono go niemal jakimś kaukazkim Sinobrodym, dręczonym wyrantami kawkazki w powodiu morderstw, spełnionych na swoich licznych żonach.

Jego wschodnie pochodzenie sprzyjało do pewnego stopnia prawdopodobieństwu i szczeniu się tej bajki.

W każdym razie bohaterem sezonu był kaukazski książę.

Wkrótce zresztą, apitet „kaukazski” ustąpił miejsca epitety „szczęśliwy”, co jeszcze zwiększyło urok wiecznie smutnego księcia.

Zaczął wygrywać ogromne sumy. Opowiadano, że książę, jakby z przyzwyczajenia a nie dla gry, przychodził do kasyna, stawiał dwa ludjory i nie bacząc na rezultat gry, przestawał grać.

Tak było i w dzień jego kolosalnej wygranej. Książę postawił na jednym ze stolków rouge et noir dwa ludjory na czarne i zaczął rozmawiać z jednym z znajomych, nie zwracając jak zwykle żadnej uwagi na grę. Był tak zajęty rozmową, iż zdaje się, że o swoich dwóch ludjorach zapomniał zupełnie.

Po upływie kilku minut krupier zwrócił się do niego z prośbą, aby zabrał kwotę po nad maximum.

Książę spojrzal na stół i zobaczył na miejscu, gdzie położył swoje dwa ludjory, cały stos złota i biletów bankowych.

W czasie jego rozmowy czarne wyszło dziewięć razy z rzedu i dwa ludjory zmieniły się w dwadzieścia tysięcy czterysta ośmdziesiąt franków.

Wziął część wygranej, pozostawivszy dwanaście tysięcy franków znowu na czarnem. Czarne wyszło.

Ściągnął po każdym pociągnięciu wygrane pieniądze, pozostawiając maximum, a czarna wychodziło ciągle i wyszło jeszcze jedenaście razy z rzedu, tak, że książę wygrał przędzo sto pięćdziesiąt tysięcy franków.

Takie serje, wychodzące na jeden raz — nie są rzadkością, ale gracie rzadko z nich korzystają, ściągając stawki lub przechodząc na inne szsane.

Czerwono wyszło dopiero za dwudziestym pierwszym razem, dwudziesty drugi był znowu czarny; powtórzyło się to jeszcze cztery razy, co księciu wpędziło do kieszeni jeszcze czterdzieści ośm tysięcy franków.

Szczęście mu się i nadal. Tego dnia wygrał prawie za każdym razem, tak, że z chwilą zamykania kasyna uniósł ze sobą przeszło trzy kroć sto tysięcy franków.

Od tego dnia począwszy, książę wygrywał prawie codziennie dziesięć, piętnaście, dwadzieścia do pięćdziesięciu tysięcy franków.

Według przybliżonego obliczenia książę w dniu rozpoczęcia się naszej powieści był wygranym przeszło milion franków.

Taka ogromna wygrana jednak nie wywierała na księcia żadnego wrażenia, — był tak samo smutny i ponury, jak dawniej.

Pewnego dnia całą Nizzę, Monaco i Monte-Carlo przerażała wieść, iż książę Karawadze się zastrzelił.

Samobójstwa nie rzadkie są w tej świątyni złotego ciela, żądającego ofiar z ludzi, ale życie kończą zwykle tylko ci, którzy przegrali wszystko do ostatniej pieciofrankówki, czasami nawet pożyczony od znajomego, ale żeby się zastrzelił człowiek, który wygrał milion — to rzecz nie zwykła w kronice Monte-Carlo i niepojęta dla odwiedzających je, dla których życie jest złotem.

Książę Karawadze zastrzelił się w sali

kasyna przy tym samym stoliku rouge et noir, przy którym w tak krótkim czasie wygrał tak kolosalną kwotę.

Kula rewolworowa, skierowana w skroń, roztrząskała sobie głowę.

W kieszeni jego surduta znalaziono notatkę, w której prosił, aby nikomu nie przypisywano winy jego śmierci i aby wygraną w dzień śmierci sumę wydano pierwszemu przegranemu gościowi bez różnicy płci. Dalej wspominał o pozostałych w jego biurku w Hotel des Anglais w Nizzie dziesięciu tysiącach franków, które przeznaczył na pogrzeb dla siebie i dla rozdania biednym miasta Nizzy.

O wygranym miljonie żadnej najmniejszej zamianki. Miljon znikł bez śladu.

W dniu śmierci nieboszczyk wygrał trzydzieści sześć tysięcy franków.

II. W Nizzy. — Andziu, styszałśy... — Co? — Książę Karawadze zastrzelił się dzisiaj w Monte-Carlo, mówi o tem dzisiaj cała Nizza.

— Jeszcze ofiara... — Czyja? — Jej. Czyjażby? — Był może; że się teraz mylisz. Jeteli to ofiara, to ofara Ludwiki... — Garlińskiej? — Tak.

J. IHNATOWICZ. Lwów, sklepy własne ulica Kopernika 1. 3, ulica Halicka 1. 11. Kraków. Sukiennice 1. 30. — Czerniowce, Rynek 1. 2.

ANTILENTILIA. Zaden artykuł toaletowy nie może rywalizować pod względem czystości i dobroci z ANTILENTILIA. Środkiem otrzymującym odświeżających substancji uwaga w brótkim czasie piegi, plamy wytrabiane, białny ślad, nadają cerze świeżość, białość, świeżość i delikatność. — Cena 2 zł.

Glysk toaletowy jest bardzo dobrym środkiem do mycia twarzy i rąk. Osoby, posiadające skórę delikatną i zdającą do zniszczenia, pęknięcia i czerwienienia, jak również do wytwarzania pryszczycy, liszaj i wgrów, mogą używać glysku toaletowego z bardzo dobrym skutkiem jako środka łagodnego i znakomitego oczyszczającego skórę 25 ct.

